

Nro. 31. és 32.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Bétsből, Pénteken Julius 27-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

BCU Cluj Central University Library Cluj

B é t s.

Felséges Urunk kegyelmesen méltóztatott, Nemes *Kees Ignázt* Cs. K. Pohárnok, Gróf *Waldsburg-Wurzach Jósef* Cs. K. Pohárnok és *Nikolsburgi Inf. Abbas*, és Alsó Austriai Cs. K. Tanácsos *Klemmersbergi Klemmerer Antal* Urakat, a' *Leopold Rendje'* kis keresztjével megtisztelni.

A' Felséges Austriai Császár 's Apostoli Király és a' minden Oroszok Császársa között olyan Egyezés tétellett, melly szerént, az Orosz ármádiától hozzánk és a' mi seregeinktől az Oroszokhoz által szökni akaró katonáknak megakadályoztatattások végett, ennek utánna költsönösen mindenik rész vissza küldi a' másíknak a' hozzá szökött embereket.

Frantzia Birodalom.

Vegezete azon Előadásnak, mellyet a' külső dolgokra ügyelő Minister Hollandiára nézve Napoleon Császár' eleibe terjesztett: — “

„*Hollandia* úgy szollván, a' Frantzia Birodalom' kifolyása (*emanatiója*): tökéletesse teszi ezen birodalmat. Hogy a' Rénust egészszen bírassa Felséged, szükség, hogy a' Zuyderzeeig terjeszsze-ki birodalmát. Ekkör lesznek osztán Felségedé mind azok a' folyóvizek, a' mellyek Frantzia Országban erednek, vagy pedig annak határait mossák. Folyóvizeinknek torkaikat (tengerbevalószakadásaikat) más' kezében hagyni, annyi lenne, mint ha a' helyett, hogy Császári thronust emelne Felséged, önnön hatalmát egy rossz határok által körülvétegett Monarchiába szoritaná. A' Rénus, Mosa, és Skaldis vizeknek torkait idegen kezekben hagyni, annyi lenne: mint a' Felséged' tulajdon törvényeit ezeknek alájok adni; a' Felséged' önnön Státusai' kereskedéseiket és kézmíveiket, azoknak adófizetőikké tenni, a' kik ezen folyóvizek' torkaiknak birtokosaik lennének; 's a' Felséged' alattvalóinak boldogságok' leg fontosabb tárgyához az idegeneknek befolyásokat megengedni. —

„Hollandiának Frantzia Országhoz való tsatoltatását szükségessé teszi még a' Fr. Birodalom Systemájának tökéletesebbé való tétetődése is, kiváltképpen a' Britanniai Kabinetumból 1807' ben Novemberben kiadatott rendelestől fogva. Azólta két versben kényszerített Felséged a' maga vámlineáit bézárni a' Hollandusok kereskedése előtt, a' melly rendelés által Hollandia mint-

egy elválasztatva (isoláltatva) volt a' Frantzia Birodalomtól és a' többi száraz Európától. A' Bétsi békeség után véghez akarta Felséged Hollandiának Frantzia Országhoz való tsatoltatását vitetni. Olyan indító okok tartoztatták-meg Felségedet akkor, mellyek már most elenyesznek. Felséged megelegedett akkor a' 14-dik Márziusi Kötéssel (melly szerént tsak két Departamentomok vétettek volt el Hollandiától és tsatoltattak Fr. Országhoz), a' melly Kötés Hollandiának szenvedéseit öregbítette, de a' Felséged célzását bé nem töltötte. Az akadály, melly akkor Felségedet tartóztatta, most magamagában elenyészett (t. i. a' Király önnön maga tévé-le az országlást); tartozik Felséged a' maga birodalmának azzal, hogy azt a' történetet haszonna fordítsa, a' melly az alkalmatosságot erre az öszszetsatoltatásra ilyen természetesen elhozta. Ennél kedvezőbb a' Felséged célzására magát elő nem adhatja. Felséged egy hatalmas fegyveres házat állított-fel Antverpiában a' hajóépítésre; a' Skaldis vize kevély, hogy 20 Lineahajók által szemléli a' maga partjait védelmeztetni, mellyeket ezelőtt alig látogattak-meg néhány kereskedő hajók. Azonközben a' Felséged' meszsze terjedő plánumai, tsakugyan így is tsak Hollandiának Frantzia Országhoz való tsatolódása által vitethetnek egész tökéletességre; ennek szükségesképpen meg kell történni, hogy egy ilyen tsudára méltó szerzemény tökéletességre vitethehessék. Az a' munkás tehetőség, mellyel Felséged országol, minekelötte még a' jövő esztendő elmúlna, Hollandiának tengeri segedelmével 40 hadi hajókból álló sereget és nagy számú

hadi sereget öszszegyűjthet a' Skaldis és Texel kikötőhelyeikben, a' végre, hogy a' tengerek felett a' Britannus Országlószek ellen kikelhesse nek, és az ő tirannusi kívánságait magoktól eltaszithassák. Tehát nem csak Frantzia Országának haszna kívánja ezt az öszszetsatóltatást, az egyéb száraz Európa haszna is kívánja Frantzia Országtól, hogy tengeri-kárvallását kipótolja, hogy Európa' boldogságának ellenségével, a' ki annak *industriáját* meg nem fojthatván, a' kereskedését akarja, mérték felett való kívánságokkai és nagy számú hajói által akadályoztatni, annak tulajdon *elementumán* (a' tengereken) megverekedhessék. Végezetre nagyobbitja is Frantzia Országot Hollandiának ahoz való tsatóltatása, midőn azonban határát kissébbíti, és fegyveres házait 's hajóépítő mívhelyeit bátorságosabb állapotba helyezteti. Gazdagabbá teszi azt egy munkás, takarékos, szorgalmatos nép által, a' melly önnön hasznán iparkodván a' közönséges boldogságot előségéli. Nintsen ennél egy betesebb és arra alkalmasabb nép, hogy azon jókat önnön hasznára fordítsa, mellyeket a' Felséged nagy lelkűséggei telyes törvényei nyujtanak. Nem tehet Frantzia Ország ennél betesebb hódoltatást (foglalást). Hollandiának Frantzia Országhoz való tsatóltatása Belgium' ahoz lett tsatoltatásának szükséges következése. Tökéletessé teszi a' Felséged birodalmát, hadi, politikai, és kereskedésbéli systemáját. Ez az első és szükséges lépés a' Felséged tengeri erejének helyreállittathatására; és végezetre ez a' leg hatatosabb tsapás, mellyet Felséged Anglián ejthet. A' mi az ifjú Princzet (a' Lajos Király nagyobb fiát) illeti, a'

ki Felségednek oly kedves, ez, érezte már a' Felséged különös jó akaratjának mivóltát. Néki adta Felséged a' Bergi Nagy Hertzegséget, következképpen nem szükség eránta újabban gondoskodni. Szerentsém ván az ide rekesztett Dekretomi előrajzolatot Felséged eleibe terjeszteni —“

„*Champagny, Cadorei Hertzeg.*

A' Császárnak ezen Előadáshozképpest kiadott Dekretoma, e'képpen következik: —“

„*Napoleon, Frantziák Császára, etc.* Meghatároztuk és határozzuk, mint következik. — *I. Titulus:* — 1-ső *Tzikkely. Hollandia a' (Fr.) Birodalommal* öszszetsatóltatik. 2) *Amsterdam* (Paris és Roma után) a' Birodalom harmadik városa leszen. 3) *Hollandiának* három *Senátorai*, a' *Státustanátsban* hat *Deputatusai*, a' *Törvényhozó Gyűlésben* huszonöt *Deputátusai*, a' *Cassations-Tanátsban* két *Birái* lesznek. 4) A' *tengeri és szárazon lévő* minden rangú *hadi tisztek*, megtartatnak *hivataljokban*, és tőlünk aláíratott *Diplomákat* kapnak. A' *Királyi testörző sereg* a' *Császári testörző sereghöz* tsatóltatik. — *II Titulus;* az 1810-dik esztendőbéli *Administratzió*rol: — 5) A' *Birodalom fő Kintstármestere* a' *Piacencai Hertzeg*, mint a' *mi Közönséges Helytartónk*, *Amsterdamba* menvén, a' *Katonai-Tanátsban* előlül, és a' *foglalatosságoknak* *expediáltatásokat* folytatja. Az ő *foglalatosságai* az 1811-dik esztendőben *Januárius 1-ső napján* megszűnnek, a' midőn a' *Frantzia Administratzió* beáll. Minden *közönséges tisztviselők* megerössitetnek *hivataljokban*. — *III. Titulus.* A' *Finantziáról:* — 7) A' *jelenlévő adók* mostani állapotjok' szerént *fizettetnek* az 1811-dik esztendőnek

1-ső Januariussáig, mellyek akkor ezen országról levétetvén, az az adó vettetik réá, a' melly a' Birodalom egyéb részeiben fenn-áll. 8) A' jövedelem' és költség' állapotjának a' jövő Augustus' 1-ső napja előtt előnkbe kell helybehagyás végett terjesztődni, etc. 9) A' vámok a' Frantzia vámokhoz hasonló lábra állittatnak. 10) A' colonialis portékák (mellyek t. i. oda az Anglosoktól titkon behozattattak) megmaradnak azoknál, kiknél mostan találtatnak, száztól 50 fizetettvén érettek. De mindenek béjelenteni tartoznak azt Sept. 1-ső napjáig. Ezen portékák, minekutánna a' vám lefizettetett érettek, Frantzia Országba is, és annak minden részeibe bévitettethetnek. — *IV. Titulus:* — 11) Amsterdamban egy Státustanátsosunknak előlülése alatt egy *Specialis Administráció* lesz, a' melly a' vízartóztatókra, töltésekre etc, kivántató pénzre visel gondot. — *V. Titulus:* — 12) A' Hollandiai Törvényhozó Gyűlés tizenöt tagokból álló Commissiót nevez-ki, a' kik Párisba menvén, ott Tanátsot ülnek, hogy mindent a' mi a' Státus' és a' Közönségék' adosságaikat illeti, rendbeszedjenek, etc. 13) Ministereinkre bizattatik, hogy ezen Dekretomot végre hajtsák. — “

„*Napoleon.*“

Már most mint bizonyost úgy hirdetik a' Párisi közönséges levelek, hogy a' *Leyeni* Hertzegné' született *Schönborn* Grofné, és *Labenskyné* született *Derosne* az Orosz Konsul felesége, az 1-ső Juliusi bálban rajtok esett sebek miatt, Jul. 4-kén a' világból kimultanak,

Német Ország.

Bavariai Titkos Tanácsos Báró Keszling Junius 23 kán *Hildburghausenben* a' *Hertzeg* kiaszszonyt *Theresiát* a' *Bavariai Király'* nevében ennek fiának a' *Bavariai Királyi Koronaörökösnek* számára feleségül megkérvén, és jó választ kapván, ennek brillántal gazdagon kirakott képét, az eljegyzett *Hertzegaszszonynak* által adta. — *Monachiumból* írják, hogy ezen új házások, lakadalmi összekeletések megesvén, lakásokat *Szalzburgban* fogják venni, a' hova az udvari készületek már hordatnak is számokra.

Baireuthnak és *Erlangának* a' *Bavariai Király'* számára való elfoglaltatások és *Bavariához* való tsatoltatások, már véghez ment ahoz illő pompával.

A' *Meklenburg-Strelitzi Hertzeg* kihirdettette, hogy a' *Frantzia Követtől* *Berlinből* olyan jelentés érkezett légyen hozzá, hogy *Napoleon Császár* azon summakat, mellyek, mint a' *Hessen-Kasseli volt Hertzeg* (Vál. Fejedelem) tulajdonai, adosságban kiadva vannak, a' magáéinak lenni esmérvén, azokat már most bizonyos politikai okokra nézve, ha szintén hosszabb időre vannak is kiadattatva, felszedetni kívánja: melyre nézve szükség, hogy mind azok a' *Meklenburgi alattvalók*, a' kik megesmériik, hogy a' *Hessen-Kasseli Vál. Fejedelemnek* adossaiak voltak, ezen adosságot haladék nélkül lefizessenek.

Giesen Jul. 5-kén. Az a' *Commissió*, melly a' *Frankfurti* és *Hessendarmstadt* Nagy *Hertzgek'* és a' *Nassau* *Hertzeg'* rendelkezésekből, a' *Napoleon Codéxének* behozattatása végett tartotta itt

a' maga üléseit, eloszlott. Határozásából még eddig semmi közönségesse nem tétetett. Gyanítható, hogy a' *Codex*, bizonyos változásokkal bé fog ezen három tartományokba hozattatni.

Fulda Jul. 6-kán. A' Nagy Hertzeg ezen hónap' végeig itt fog mulatni; akkór vissza tér *Aschaffenburgba*: 's mind gondólják azonnal hozzá fogat az egész Nagy Hertzegségnek organizál-tatásához.

A' mi könnyű Lovasainknak (így irnak *Kasselből*), kik most Spanyolországban *Madrid* körül fekszenek, sok versben alkalmatosságok volt nyereségre; sokak jól megpénzelték magokat; sok tisztek már nem egyszer küldöttek onnét atyokfiainak pénzt házajokba.

A' *Hamburgban* lévő *Virio* nevű Spanyol Konsúl igen kegyes kifejezésekkel tett jelentést ezen város' Tanácsának, a' felől, hogy az ő urá *Josef Napolcon*, a' Spanyol Királyi tronusra ült légyen,

Nagy Britannia.

London. — Az Amerikai szövetséges Státusok, mellyek mint somszédjai a' Spanyol *Floridának* ezt magokévé tenni kétség kívül szerették volna, nem kevésbé ijedtek-meg annak a' hírnek hallására, hogy ezen tartománt a' *Spanyol Junta* az *Anglusoknak*, IV-dik *Károly* Király pedig a' *Frantzia Császárnak* ajándékozta.

Azok a' kik azt gondólnák, hogy a' Ministerek ellen lármázó olyan emberek' sokasága, mint a' *Eurdett részesei*, *Angliában* a' népnek nagyobb részét tegyék, igen megtsálnák magokat. Sok városokból érkeznek a' társaságoktól *Londonba*

az Országlószékhez olyan bizonyossátevő jelentések, mellyek szerint azon városoknak lakosai kinyilatkoztatják, hogy ők minden tekintetben csak a' törvényekhez kívánják alkalmaztatni magokat, és semmitől inkább nem iszonyodnak, mint a' támadásoktól. A' Burdett larmája nevelte inkább a' népnek az Országlószék és Parlamentom eránt való hajlandóságát, mint kissebítette.

A' Frantzia újságokban ezek a' *Londoni* tudósítások jöttek-ki: — A' mi kereskedésünk a' Swéd, Orosz, Dánus és Pruszsus partok között lévő tengeren meglehetősen foly és virágzik: úgy látszik, hogy az Orosz Birodalom semmi keménygátat nem tétet eleibe. — Úgy látszik, hogy Ministereink nem nagy bizodalmat helyeztetnek a' Frantzia Országból ide által szökött Frantzia Generális Sarrazinbe; azt mondják, hogy Amerikába akarják küldeni. — Olyan hír indult volt, hogy 7 Frantzia hadi hajók az Amerikai szigetek között megjelenvén, sok prédára szert tesznek: hanem az onnét egyenesen indult levelekben egy szó emlékezet sem találtatik ezen dolog felől. — Admiralis *Cochrane*, és az ő hajós serege, a' melly 5 Lineahajókból, 5 nagy Fregátokból, és 20 kissebb hadi hajókból áll, igen jó állapotban vannak ezen szigetek között. — Tsak a' Swédek megkimélltetésekre nézve tselekedte Országlószékünk, hogy azokat a' Swéd kereskedő hajókat, mellyek egyik Swéd kikötőhelyből a' másikba eveznek, bántatni nem engedi, mint erről az ott lévő Anglus Admirálishoz meghatározott parancsolatot küldött.

London, Jul. 5-kén. A' Ministeri részen lévő

Ujságleveleinkben azt olvassuk, hogy Ministe-reink meghatározták légyen, hogy seregeink SpanyolOrszágot és Portugalliát azonnal ada hagyják, mihelyest Lord *Wellington* egy tsatát eltalál veszteni. Az ellenkező részen lévő levelek ellenben azt javasolják, hogy jobb leszen azt addig tselekedni, míg seregeink meg nem verettetnek.

Swéd Ország.

Nericke nevű tartományban *Oerebro* városában tartatik a' nem soká össze gyülendő Swéd Diéta, mellyet nagy figyelmetességgel várnak a' sokféleképpen gondolkodó politikusok. Ez a' város *Stockholmtól* 27 mértföld távolságra esik az Országnak közepetáján. Hogy *Stockholmban* a' mostani környülállások között Diétatartásról még tsak gondólkodni se lehessen, magában érthető dolog. Már gyujtogatásra is vetemedtek a' rossz gondolkodásuak: de megintettek egy hirdetés által, hogy ne is ketsegtessék azzal magokat, hogy a' katonaságot örailó helyyeinek elhagyására vehetik, azáltal, hogy most itt majd amott gyujtjak-meg a' várost. Meg parantsoltatott a' katonáknak szorossan, hogy akár mellyfelé hallják hogy gyuladás van, el ne mozdúljanak kirendelt helyyeikről. — Gróf *Uglás*, a' ki 20-dikban kevésben múlt-el hogy életét el nem vesztette, Elöl-ülői hivatalát letévén, falusi jóságaira vette-ki magát. — Gróf *Fersen Axel*, ki azon nap megöletett oly nagy gazdagságú embert volt, hogy 20 papnak adott jóságaiiban Ekklesiát.

Junius 21-kén az a' hirdetés jött-ki *Stockholmban*, hogy a' Koronaörökös holt testének a' rendelt időben való megnézésére azon napon tsak

a' katona és polgári tiszti karbéli személyeknek, a' magistratussal és ötvén idősebb polgári személyekkel egyetemben, engedtetik-meg a' bemenetet.

A' Koronaörökös holt testének eltemettetése Jun. 27-dikére volt határoztatva: de továbbra halasztatott.

A' Fő Itélőszék előtt még folyt azoknak vizsgáltságok, a' kikről gondólni lehetett, hogy ezen szerentsétlen halálfelől valamit tudhatnak. — Gr. Piperné és Gróf Fersen Fábian is meghivattattak, hogy ezen Itélőszék előtt jelenjenek-meg ártatlanságoknak megmútatasára.

A' Státustanáts' protokollumában egy levele fordul elő ennek a' Gr. Fersen Fábiának (a' ki testvére a' megöletett Gr. Fersen Axelnek), melyben azt kéri a' Királytól, hogy méltóztasson ő Felsege a' megöletett Grófnak minden hátrahagyott portékáit a' törvény' védelme alá vétetni, 's arra vigyáztatni nevezetesen, hogy minden írásai és Documentomai, arra kineveztetett tisztviselők által petsét alá tétetessenek.

Orosz Birodalom.

Petersburgba olyan tudósítások érkeztek mostanság a' tsatázó mezőről: hogy *Várnu* már igen közel volt ahoz az állapothoz, hogy magát az arra felé győzedelmesen közelgető Orosz ármádiának feladja; hogy a' Törökök békességes ajánlásokat tettek volna az Orosz vezérek' eleibe; és hogy végezetre az Orosz Udvar is kész volna a' megbékéllésre, de csak az alatt a' feltétel alatt, hogy ennekutánna a' *Duna* vize válaszsza-el az Orosz és Török Birodalmakat egymástól.

A' *Frankofurtumi* Ujságok közzül egyikben

ilyen magános levél jött-ki a' Török és Orosz seregeknek állapotjokrol: — „Hogy az Orosz seregek a' Dunán által mentek, és hadi munkájok hoz tüzesen hozzálátnak, olvasni lehet minden közönséges levelekben: azonközben az is bizonyos másfelől, hogy a' Duna' tulsó része felől még semmi nagy ütközet nem történt, és tsak itt-ott némely erősségekben találtatott Török őrző tsoportokra ütöttek réá az Oroszok, és ezeket tették semmivé, a' mellyek mintegy tsak az előll-álló Török tsoportoknak tartathatnak, a' lévén régi szokások a' Török vezéreknek, hogy seregeiket nagyobbadon örökké öszszeseregelve tartásák, hogy valamelly nagy tsapást próbálhasanak ejteni ellenségeiken. Még tehát nints a' dolog egészen elvégeztetve. Úgy látszik, hogy a' Török ármádiánál lévő Anglus tiszték abban a' hadi plánumban egyeztek légyen meg, hogy az ármádiát a' nagy *Balkan* (Haemus) hegyei mellett gyűjtsék öszsze, és onnét az Orosz seregeket, mellyeknek magokat szükségesképpen ki kell terjeszteniek, részenként bántásák, 's meggyengítvén, végezetre egész erővel megtámadják. — „Az Oroszoknak ellenben másfelől az a' plánumjok látszik lenni, hogy ezt, a' Ruméliát Bulgariától egy részint elválasztó sivatag hegyet megkerüljék: erre nézve nyomúltak előre Basargik felé, Bulgariának azon részét, a' hol a' hegyek lejtősednek, katonasággal jól megrakván. Az ő hadi lineájok 's közösüléseknek lántza a' Duna jobb partja felől Belgradtól fogva Silistrián által Várna felé nyúlik-el.“ — Hogy már Silistriát is elfoglalták az Orosz seregek, nem lehet kétségbe hozni, minthogy Jun. 25-kén Petersburgban Te

Deum laudamus énekeltek érette, melly isteni tiszteleten a' Császár is jelen volt.

Arról a' nagy ütközetről, melyről azt írta volt a' Szebeni és Temesvári tudósítások után a' Posoni Ujság, hogy abban *Schiumlánál* igen erősen megverte volna a' Török Nagyvezér az Oroszokat, most azt jegyzi-meg ugyantsak a' Szebeni tudósító után, hogy ezen ütközetről semmi további bizonyos tudósítás nem érkezik Oláh Országból.

Spanyol Ország.

A' Jul. 10-kén költ Párisi Monitör ezeket írja: A' Spanyol Országi és Portugalliai táboroktól érkezett tudósítások nem fontosok. A' Kataloniai armádia Tarragonia felé nyomúl ezen várnak megszállására. Az Arragoniai armádiának egy osztálya Torlet felé vette útját. Az ostromló ágyuk az Ebró vizén hajókra rakattatnak. — Délre Kadix előtt a' Bellunói Hertzeg vezérlése alatt lévő sereg fekszik. A' Trevisói Hertzeg jobbra a' Portugalliai határ mellett, Gen. Sebastiani pedig Malaga és Murcia felé tanyázik. A' tenger' partjain battériák és ágyus tsajkák építetnek. Valami 3 vagy 4 ezerig való, a' tengeri szolgálatban gyakorlott, Frantzia hajós legények Andalusiába megérkeztek végezetre, etc. — Némely Spanyol tartományokban még zurzavar és ragadozás uralkodik: hanem valóságos Spanyol armádia sohol nyútsen. Midőn Anglus Generális Moore Spanyol Országba megérkezett, az *Ebró* vize mellett 200,000 emberekből álló Spanyol armádia állott. Midőn későbbre azután Gen. Wellington Talavera felé nyomúlt, még ekkor

három ármádiájok volt a' Spanyol insurgenseknek; egy Kataloniában, egy Cuesta alatt, és még egy harmadik, a' melly Centralis seregnek neveztetett. Ezek mind együtt 80,000 embert tehettek. Most az ő három ármádiájok alig áll 24,000 katona nevet nem érdemiő rekrutókból. —

A' Portugalliai armádiától ezek érkeztek: Az Abrantesi Hertzeg parantsólt *Croix* Generálisnak, hogy a' Tera vizén általmenvén az ellenséget támadja-meg. Ezen Generális az ellenség' szélső vigyázóinak lántzokra réá ütött. Két szélső tanyák, mellyek 300 gyalog és 200 lovas emberekből állottak, elfoglaltattak és az ellenség kordonja egészszen elüzetett. Seregeink 200 ellenséget öltek-meg, és 60 embert fogtak-el. Azon éjjel 3000 gyalogokból és 600 lovasokból álló sereget összszegyűjtött az ellenséges Generális Eschaverria Alcanizánál, melyhez a' hegyekről még 1000 embernek kellett volna lejőni. Gen. *St. Croix* a' vezérlése alatt lévő Regimentek közül egyet ezen 1000 embereknél élejekbe küldven, maga más két Regimentekkel Alkanicza felé indult. A' város előtt az utakat gerendákkal bezárva, a' házakat tüzelő nyilásokkal felkészülve találta. Az ellenséges tsoport a' halmokon fészkelte volt meg magát; előtte egy patak folyt-el. A' mi vezérünk az egyenként-tüzeiők által a' lövöldözést elkezdeti, más felől az ellenséget megkerülteti, a' Dragonyosoknak egy része gyalog üt az ellenségre, mások lovaikat kantárjoknál fogva vezetvén a' kösziklákra-fel, és a' mélységekbe lemennek, a' Generális egy Swadronnal maga bevág az ellenséges lineába — és azt az első tsapással vissza veri, mindenek összszeza-

varodnak, és az ellenség *Miranda-de Duernak* kőfaláig kergettetik. Az ellenség' vesztese 700 elesett és 416 elfogatott emberekből állott; az utólsok között 1 Oberster és 15 egyéb tisztek találtak. Közzülünk elesett 5 ember; néhányak sebet kaptak. Gen. St. Croix is gyenge sebet kapott —

Marschal *Massenának* is van ugyan ezen tudósítások között egy levele, melyben arról ád hírt a' Hadi Ministernek, hogy ő Caridadhoz megérkezvén, a' várra való tüzeltetést 46 ágyukból elkezdette, 's az Anglusokat az Araván által kergetette, etc.

* * *

A' Lovak körül való bánás módja, 's a' Lovaglás meg-tanulására Keszthelyen meg-üresült Stipendium.

A' Keszthelyi Georgicon nevezete alatt esméretes Gazdaságbéli Institutum részéről köz hírrül adatik, hogy minekutánna azon Institutumban a' Ménestenyésztése, a' Lovakkal való bánás, és a' Lovaglás módja-is tanittatik, és ezen Tárgyban a' Theoreticus, és Practicus Cursus, melly két esztendőre határoztatott, hasonlókép' a' jövő November Hónap' elején fog kezdődni, ugyan ezen Tudományok meg-tanulására a' fellebb említett Institutumban egy Stipendium meg-üresült. — A' kik tehát magokat a' Lovakkal való bánás, 's lovaglás módjában gyakorolni, és az Lovász Mesteri szolgálatra el-készíteni, 's útóbb abba bé-is lépni kívánnak, ha e' tárgyra nézve elegendő Qualitással birnak, 's ez eránt hi-

teles Bizonyságokat mutatnak elő, jövőre-is jó magok viseletekben meg-maradnak, az illyeknek szabad lakás mellett ruházat, 's a' szükséges eledel, ezen fellül kisebb költségekre valamelly Summa pénz-is ígértetik. — El-végezván pedig a' két Esztendőbéli Cursust, addig tett előmenetelekhez képest más Külföldi nevezetesebb Lovász-Mesterekhez fognak küldetni, hogy ott a' Lovász Mesteri tudományokat nagyobb tökéletességre vévén, utóbb valóságos szolgálataba-is bé-tétethessenek. — Azon Ifjaktól pedig, kik a' fellebb érdeklött Stipendiumot el-nyerni szándékoznak, meg-kivántatik:

1-ször, Hogy leg alább tizenött Esztendőssek legyenek.

2-szor, Egészesen testel, és ép, 's egyenes test-állással birjanak.

3-szor, Magyarúl, Németül beszélni, olvasni, 's írni tudjanak, mellyre nézve, ha már a' négy Grammaticalis Oskolákat el-végezték, annál örvedetesebb fog lenni; szükséges azon fellül, a' kinek ezen Stipendiumnak el-nyerésére kedve vagyon, magát Keszthelyen a' Georgicon Előjáróinál, vagy pedig a' fenn tisztelt Méltóságos Gróf Úr Törvényes, és Gazdaságbéli Fő-kormány székénél személyyessen, vagy irás által jelenteni, és egy úttal mind a' végzett Oskolákról, mind pedig maga viseletéről szóló bizonyság -levelet bé-mutatni. — Ezen a' Lovász Mesteri tudományt tárgyazó Oskolában a' külsőknek-is meg engedtetik a' szabad bé-járás. Költ Keszthelyen Junius Hónap' 27-ik napján 1810.